

[Holstein.]

lysninger om, hvad der kan tænkes gjort. Det er efter min Mening fuldstændigt ved Siden af.

Naar jeg alligevel kunde tænke mig, at man fra vor Side burde acceptere et saadant Udvalgs Nedsættelse — jeg vilde dog foreslaa, at det fik en helt anden Sammensætning og Form —, er det sandelig ikke, fordi Forslaget er godt og vel gennemtænkt i sig selv, men udelukkende, fordi Sønderjylland har faaet det Svar, det har faaet i Fredags af den højtærede Statsminister.

Nu staar vi i den sidste Time og ved den sidste Korsvej i det sønderjyske Spørgsmaal; det kan den højtærede Statsminister være vis paa. Vi befinder os ved den Station i Danmarkshistorien, hvor Skæbnen skifter Heste. Det kan den højtærede Statsminister ganske trygt regne med, for det er Sandheden (*Jønson: Naah*). Jo, saa alvorlig er Stillingen. Naah, siger den højtærede Statsminister, men det er nu Tilfældet, at saaledes er det. Og det affærdiges ikke med et Naah. Det tror den højtærede Statsminister. Det Naah svarer ganske til den Tale, han holdt her i Fredags. (*Statsministeren [Stauning]: Jeg siger ikke et Ord*). Men saaledes er det desværre, og jeg tror, at hvis den højtærede Statsministers Tale forleden skal være det sidste Ord fra de danske ansvarlige Statsmyndigheders Side, saa staar vi, i det smaa, nationalpolitisk og statspolitisk over for en Forsømmelse, som i sine Følger i den kommende Tids Udvikling kan blive lige saa skæbnesvanger som Novemberforfatningens Vedtagelse i 1863.

Statsministeren (Stauning): De fremsatte Bemærkninger giver ikke Anledning til mange Modbemærkninger, da de er saa nogenlunde fri for Realiteter, hvis det ikke skal være en Realitet, at der er nogle, som naturligvis er yderst forargede over, at jeg har tilladt mig at sige, hvad der faktisk foreligger med Hensyn til Forholdene i Sønderjylland. Man kan ogsaa sige, at det er en Realitet, at det ærede Medlem Hr. A. Svensson har faaet Tilslutning af det ærede Medlem Hr. Schmidt, i hvert Fald er det bemærkelsesværdigt. Jeg har søgt at sige om Forholdene i Sønderjylland, hvad der paa Grundlag af en Undersøgelse formentlig kunde siges baade om Oprindelsen til Vanskelighederne, som det ærede Medlem vil have undersøgt i et Udvalg, og om de Muligheder, der efterhaanden har frembudt sig for at yde Hjælp, og ende-

lig om, hvad der kan synes rimeligt i Øjeblikket at beskæftige sig med af Foranstaltninger af Hensyn til de Vanskeligheder, som — hvad jeg her gentagende har erkendt — er blevet forøget ved den Krisetilstand, som har ramt hele det danske Landbrug.

Det ærede Medlem Hr. A. Svensson gjorde nogle Bemærkninger om, at jeg ikke havde talt med Haandværkere dernede, og om, hvem jeg overhovedet havde talt med dernede. Mit Besøg i Sønderjylland var kun et kortvarigt Besøg for at faa paa Stedet af nogle Folk, som er kendt med Forholdene, visse Oplysninger. Det har jeg faaet. Jeg har ogsaa talt med Haandværkere — det ærede Medlem kan være ganske rolig —, baade da jeg var der og herhjemme, hvor Haandværkere har søgt mig, og jeg har ogsaa nævnt, at der for de forskellige Kategorier maa tages de Hensyn, som er nødvendige. Jeg tror, at det ærede Medlem godt kan spare sig at forsøge sig som særlig Haandværkerrepræsentant. Derimod er det langt mere bemærkelsesværdigt, at det ærede Medlem, som ikke er tilbageholdende med Hensyn til Krav, samtidig er med til at afvise enhver Form for Tilvejebringelse af Penge uden ved Laan. Det er en nem og behagelig Maade bare at læsse Byrderne over paa vore Efterkommere, men egentlig tiltalende kan det ikke siges at være.

Talen om Haandværkerne førte det ærede Medlem videre over paa Akkordordningen, som han hævder har skadet Haandværkerne. Det kan tilsyneladende være meget rimeligt; hvis der er Folk, der har maattet give Afkald paa større eller mindre Dele af deres Tilgodehavende og ellers havde Udsigt til at faa Pengene, saa kan det siges, at de har lidt Tab. Men det er sagt mig af sagkyndige, at talrige Haandværkere har ved Akkordlovgivningen faaet mere, end de ellers vilde have faaet, idet de har faaet 10—20, ja op til 30 pCt. af, hvad de havde til gode, medens de i mange Tilfælde maatte have regnet med overhovedet ikke at faa noget.

Dernæst vilde det ærede Medlem mene, at jeg havde forbigaaet Arbejderne ved at nævne den officielle Erhvervsstatistik uden at nævne Arbejderne. Jeg gaar ud fra, at hvad der hører til Snedkerfaget og andre Fag, er medtaget under Oplysningerne, at Arbejderne i de forskellige Grupper, der hører til Haandværk, Industri, Fiskeri o. s. v., er medtaget. Der findes ikke nogen særlig Gruppe i Statistikken, som angaar Arbejderne i Sønderjylland, men Arbejderne er en Bestanddel af Befolkning-